

એસ. એસ. પી જૈન આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ-ધ્રાંગધ્રા
બી. કોમ સેમ-5 અસાઈનમેન્ટ ટોપિક્સ – 2022-23

(1) અંગ્રેજી
(i) Write the Story “ The Verger ‘ in your language
(ii) Write the Story ‘ Three Questions ‘ ઇન your language
(2) ભારતીય અર્થતંત્ર
(i) ધંધાકીય પર્યાવરણના મુખ્ય ઘટકો સમજાવો.
(ii) વિકાસમાં અર્થતંત્ર તરીકે ભારતીય અર્થતંત્રની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો
(3) ઓડિટીંગ
(i) ઓડિટીંગની વ્યાખ્યા આપી ઓડિટીંગના ઉદ્દેશો વિસ્તૃત સમજાવો
(ii) કંપની ઓડિટરની લાયકાત અને ગેરલાયકાત, નિમણૂક અને પુનઃ નિમણૂક અંગેની જોગવાઈઓ જણાવો
(4) આંકડાશાસ્ત્ર
(i) સહસંબંધાક એટલે શું ? સ્પિયરનો ક્રમાંક સહસંબંધ સમજાવો
(ii) સહસંબંધના ગુણધર્મો સમજાવો
(iii) સંભવિત દોષ અને પ્રમાણીત દોષ સમજાવો
(iv) નિયત સંબંધાકોના ગુણધર્મો સમજાવો
(v) નિશ્ચાયતાનો આંક સમજાવો
(vi) સંભાવનાનો સરવાળાનો નિયમ સમજાવો
(5) Tally-1
(i) નામાંના સિદ્ધાંતો વિસ્તારથી સમજાવો
(ii) ટેલીના એકાઉન્ટ ગ્રૂપનું મહત્વ સમજાવી મુખ્ય ગૃપોની ચર્ચા કરો.

(6) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ-1

(1) આયામ લિ. ની નીચેની માહિતી પરથી શોધો

- (1) મજુર ખર્ચ વિચલન
- (2) મજુર દર વિચલન
- (3) મજુર કાર્યક્ષમતા વિચલન
- (4) મજુર મિશ્રણ વિચલન

મજુર પ્રકારો	કલાકો		કલાકદીઠ દર રૂ.	
	પ્રમાણ	ખરેખર	પ્રમાણ	ખરેખર
બાળકો	480	504	3.00	3.00
સ્ત્રી	960	1200	2.00	1.80
પુરુષ	600	560	4.00	5.00

(2) પ્રસુન કંપની બે પ્રકારના કાચામાલનું મિશ્રણ કરીને એક વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે. કાચા માલ અંગે નીચેના પ્રમાણો નક્કી કરવામાં આવ્યા છે.

માલસામાન	પ્રમાણ મિશ્રણના	કિલોદીઠ પ્રમાણ ભાવ
A	35 %	રૂ. 500
B	65 %	રૂ. 700

ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાં દાખલ કરેલ એકમોના 7.5 % ઘટ પડે છે.

માર્ચ 2017ના મહિના દરમિયાન નીચેની વિગતો મળે છે.

માલસામાન	ખરેખર વપરાશ	કિલોદીઠ ખરેખર ભાવ
A	320 કિલો	રૂ. 450
B	680 કિલો	રૂ. 750

માર્ચ માસ દરમિયાન ખરેખર 962 કિલો તૈયાર વસ્તુનું ઉત્પાદન થયું. નીચેના વિચલનો શોધી કાઢો

- (1) માલસામાન ખર્ચ વિચલન
- (2) માલસામાન ભાવ વિચલન
- (3) માલસામાન વપરાશ વિચલન
- (4) માલસામાન મિશ્રણ વિચલન
- (5) માલસામાન ઊપજ વિચલન

(7) નામા પદ્ધતિ-5 (Optional)

1. એક કંપનીનું ઉત્પાદન બે પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. પહેલી પ્રક્રિયાનો માલ બીજી પ્રક્રિયા ખાતે લઈ જતાં ફેરબદલીની કિંમત પર 33. 1/3 ટકા નફો મળે એ રીતે નફો ચઢાવવામાં આવે છે, જ્યારે બીજી પ્રક્રિયાઓમાંથી તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે મૂળ કિંમત પર 20 %નફો મળે એ રીતે માલ લઈ જવામાં આવે છે. નીચેની માહિતી મળે છે.

વિગત	પ્રક્રિયા નંબર- 1 રૂ.	પ્રક્રિયા નંબર - 2 રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોક	3,000	2,000
માલસામાનનો વપરાશ	5,000	2,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	13,000	8,000
કારખાનાના ખર્ચા	3,000	2,000
આખર સ્ટોક	2,000	1,500

દરેક પ્રક્રિયાનો માલ તેની પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક શરૂઆતમાં રૂ. 8,000 હતો અમે છેવટે રૂ. 9,000 નો હતો. વર્ષ દરમિયાન વેચાણ રૂ. 64,000 નું હતું. પ્રક્રિયા નંબર-2 અને તૈયાર માલના શરૂઆતના સ્ટોક પર નહીં મળેલ નફા માટેનું અનામત અનુક્રમે રૂ. 6,00 અને 22,00 હતું. પ્રક્રિયાના ખાતા તૈયાર કરો અને નફા-નુકશાનનું ખાતું બનાવો.

2. એક વસ્તુ A, B અને C ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે અને ત્યાર બાદ તેને તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે ફેરવાય છે. પ્રક્રિયા A નું ઉત્પાદન ફેરબદલી કિંમત પર 25 ટકા નફા લેખે પ્રક્રિયા B ખાતે અને પ્રક્રિયા B થી પ્રક્રિયા C તથા પ્રક્રિયા C થી તૈયાર માલ ખાતે દરેકની ફેરબદલી કિંમત પર 20 % નફા લેખે ફેરવવામાં આવે છે.

તા. 31-3-2013 ની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	પ્રક્રિયા A	પ્રક્રિયા B	પ્રક્રિયા C	તૈયાર માલ
શરૂઆતનો સ્ટોક	50,000	60,000	40,000	1,50,000
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	1,00,000	1,05,000	1,50,000	--
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	75,000	75,000	80,000	--
કારખાના પરીક્ષ ખર્ચ	70,000	30,000	2,00,000	--
આખર સ્ટોક	25,000	30,000	20,000	70,000
શરૂઆતના સ્ટોક માટે આંતર પ્રક્રિયા નફો	--	10,000	10,000	50,000

પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક પ્રક્રિયા C માંથી જે કિંમતે મેળવવામાં આવે છે તે કિંમતે આંકવામાં આવે છે . વર્ષ દરમિયાનનું વેચાણ રૂ. 21,00,000 છે.
તૈયાર કરો : દરેક પ્રક્રિયાના ખાતા અને તૈયાર માલનું ખાતું.

(8) વાણિજ્ય સંચાલન -5 (Optional)

- (i) માર્કેટિંગ એટલે શું ? માર્કેટિંગ વિભાવનાઓ સમજાવો.
- (ii) કિંમત નિર્ધારણ એટલે શું ? કિંમત નિર્ધારણના હેતુઓ સમજાવો.